

Dr. Tomaž Romih

Dr. Fran Tekavčič

Vinko Resman

Ljudevit Stiasny

Studencih pri Mariboru. Med svetovno vojno je bil 1914 do 1915 kot srbofil v vojaškem preiskovalnem zaporu. — Udejstvoval se je na narodnoobrambnem, prosvetnem, gospodarskem in stanovskem polju. Bil je sotrudnik »Slov. branika«, »Koledarja DCM«, v prosvetnem življenju je ustanovil in vodil Sokola ter Ljudsko univerzo v Studencih, v gospodarskem in stanovskem je ustanovil in vodil mariborski Učiteljski dom, deloval pri Zadrugi državnih nameščencev v Mariboru in bil član osrednjega odbora Zveze nabavljalnih uradniških zadrug. Aktivno je deloval v učiteljskih strokovnih organizacijah ter pisal zlasti v strokovno učiteljsko časopisje. Poleg spisov iz tekočega narodnega, političnega in stanovskega življenja je skupaj z J. Kontlerjem izdal prekmurske pripovedke. Pseudonim Kompoljski.

Dore Drofenik, višji kontrolor direkcije drž. železnic v Ljubljani, umrl 2. januarja. Ob prevratu je kot prometnik na glavnem kolodvoru pregovoril in zadržal vlak hrvaških vojakov, da so počakali srbske ujetnike s polkovnikom Svabičem, ki so potem združeni ustavili prodiranje italijanske vojske. Bil je dobrovoljec v bojih na Koroškem in se je udeležil osvoboditve Maribora.

Tilka Zbašnikova, umrla 6. januarja, vdova po dvornem svetniku in pisatelju dr. Franu Zbašniku, znana delavka v humanitarnih in kulturnih društvih.

Dr. Fran Tekavčič, umrl 6. januarja, odvetnik, svoj čas član izpraševalne komisije na juridični fakulteti. V svojih mladih letih je pridno deloval pri Dramatskem društvu in je bil dalj časa intendant slovenskega gledališča v Ljubljani.

Matija Bončar, umrl 8. januarja, gostilničar in znani delavec v gostilničarski organizaciji.

Janko Popovič, umrl 27. januarja, veletrgovec, doma in v tujini poznani izvoznik živine, odlikovan na raznih svetovnih razstavah za prvovrstno rejo prašičev.

Makso Repše, umrl 31. januarja, eden najstarejših črkostavcev in meščan ljubljanski.

Anton Stacul, umrl 31. januarja, znani trgovec z delikatesami.

Ing. Alojzij Pikel, umrl 5. februarja, postal žrtev viharja v Krajini, ko je vršil svojo službo.

Josipina Kozakova, umrla 6. marca, lastnica štrajzlove gostilne, znanega zbirališča meščanov in politikov.

Franč Časl, umrl 31. decembra, kanonik v Mariboru, prej župnik po večjih župnijah štajerske, nazadnje v Trbovljah, kjer je bil po prevratu eno leto in pol gerent občine in načelnik posojilnice. Prepotoval je veliko sveta, bil je znan turist ter pevec in organizator pevskih zborov po krajih svojega službovanja.

Fanica Stermecki, soproga veletrgovca in podpredsednika mestne občine v Celju Rudolfa Stermeckija, je umrla 4. februarja.

Dr. Tomaž Romih, ravnatelj meščanske šole v p., umrl 15. decembra v Novem mestu. Rodil se je 18. decembra 1853 v Dobju pri Planini nad Sevnico, v gimnazijo je hodil v Celju, na univerzo pa v Gradcu. 1887 je postal stalni strokovni učitelj na deški meščanski šoli v Krškem, kateri je bil 1906 postavljen za ravnatelja in je v tem svojstvu stopil 1923 v pokoj. 12 let je bil tudi krški župan in v to dobo spada ustanovitev občinske hranilnice in občinske bolnišnice. Država ga je odlikovala z redom sv. Save, združenje meščanskošolskih učiteljev s častnim članstvom, mesto Krško pa z imenovanjem za častnega meščana.

Kornelij Majdič, cand. ing., umrl 3. januarja, iz znane Majdičeve rodbine v Kranju, ene najstarejših industrijskih rodov in v Sloveniji.

Ignacij Supan, umrl 15. decembra, upokojeni šolski upravitelj v Brežicah, ki jim je bil od 1928 do 1932 župan.

Franč Lipej, veletrgovec v Brežicah, umrl 6. januarja. Bil je prvi slovenski trgovec v Brežicah, kjer se je naselil pred 33 leti in je moral zaradi svojega slovanskega prepričanja do prevrata mnogo pretrpeti. Bil je odbornik pri brežiški posojilnici, od 1932 pa do svoje smrti pa načelnik Ljudske posojilnice.

Vinko Resman, industrijec in posestnik v Radovljici, umrl 30. decembra. Bil je večkratni župan ter sploh eden najodličnejših javnih delavcev Gorenjske. Za njegovega županovanja se je zgradilo novo postajno poslopje ter se razširila postaja, napravljeno je bilo letno kopališče ter dograjeno novo poslopje za radovljiške urade. Bil je socialen človek, ki je vselej rad podpiral dobrodelnostne ustanove, siromake, cerkev in univerzo. Država ga je odlikovala z zlato kolajno za državljanske zasluge.

Ivan Jalen, veleposestnik in lesni trgovec, umrl 17. februarja v Ratečah. Stekel si je zaslug za alpinistiko in je veliko pripomogel za zgraditev koče na Vršiču. Rateški župan je bil 12 let.

Ljudevit Stiasny, umrl 5. marca v Slovenjgradcu, sreski šolski nadzornik v pokoju. Bil je pedagoški pisatelj, veliko je pisal tudi o turizmu ter o svojih potovanjih po širnem svetu.

Janko Tavčar, industrijec v Mariboru, umrl 8. marca.

KOMUNALNE VESTI

Ljubljana. 23. decembra je prisegel novi občinski svet v prisotnosti banskega svetnika dr. Guština. Ob tej priliki je imel predsednik mestne občine ljubljanske dr. Adlešič svoj nastopni govor, v katerem je naznačil smernice dela, ki se ga bo imela lotiti nova uprava. Dr. Ivan Stanovnik ni sprejel imenovanja za člana mestnega sveta. 26. so po-

zdravili novega predsednika zastopniki mestnih uradnikov, nižjih uradnikov, služiteljev in delavcev pod vodstvom direktorja Jančigaja. Predsednik jih je prosil, naj bodo v svojem delu korektni in jim je obljubil vso svojo pomoč, drugi dan pa je uradništvu s posebno okrožnico opozoril na točno in vestno službovanje ter na prijazno občevarje s strankami. Na prvi seji mestnega sveta dne 30. XII. so se konstituirali posamezni odbori, soglasno je bil odobren predlog, da mestni svet protestira proti monopolizaciji šolskih knjig, v tajni seji pa je bilo odpovedano službeno razmerje trem pogodbenim uradnikom, državnim upokojemcem.

Mestni statistični urad je izvršil štetje prebivalstva v priključenih občinah. Moste štejejo 7557 prebivalcev, Vič 7533, Zgornja Šiška 5147, Štepanja vas (in občina Dobrunje) 1176, priključenih del občine Ježica 1098 in del občine D. M. v Polju 108, skupaj torej 22.619 prebivalcev, tako da šteje Velika Ljubljana približno 85.000 prebivalcev in ima 8 župnij ter 1 kuracijo. V Ljubljani (brez okolice) je bilo l. 1935. zgrajenih 71 novih hiš s 192 stanovanji, adaptiranih pa 24 s 27 stanovanji. Vode je porabila Ljubljana z okolico 5,425.230 m³, elektrike pa 9,125.428 kilovatnih ur, pri čemer je dobavila elektrarna Česenj 5,570.870 kwh, KDE pa 3,554.558 kwh. Padavin je bilo 1525,7 mm. Umrlo je 1166 oseb, od njih domačinov 669, ostali so bili tujci v zavodih, rojenih je bilo 2146 otrok, domačinov 699, tako da znaša mortaliteta 10,5‰/1000, nataliteta pa 10,9‰/1000. Mestni fizikat je izdal o zdravstvenih razmerah v Ljubljani zelo pregledno in izčrpno poročilo. — Za cigarete in tobak sploh je potrošilo prebivalstvo l. 1935. lepo vsoto 33,361.000 Din. — Na seji obč. sveta dne 30. januarja je bilo sklenjeno: prositi kraljevsko vladu, da se vrne samoupravnim hranilnicam pravica do sprejemanja novih pupilarnih vlog in da se razveljavijo one določbe, ki predpisujejo oddajo pupilarnega denarja Državni hipotekarni banki; da bo mestna občina zaporedoma tri leta votirala po 900.000 Din za zgraditev občinske bolnice, ki jo bo zgradila, čim bo odpadel njen prispevek za drž. bolnico; da se ukine zgradarina za prave kmetovalce v območju mesta Ljubljane; da se bo Ljubljana skušala osamosvojiti kot samostojen cestni okraj. — Mestna občina je razgrnila svoj proračun za leto 1936/37., ki izkazuje 103,759.657 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Svojo proračunsko sejo je imel mestni svet 11. marca. Na proračune slovenskih avtonomnih mest se povrnemo, čim bodo odobreni od ministrstva finan.

Mariborski mestni svet je na svoji izredni seji 28. januarja sklenil znižati prejemke mestnim uradnikom na višino prejemkov državnih uradnikov. S tem bo prihranjenih letno 220.000 Din. Tudi je bilo sklenjeno znižati cene električnemu toku za trgovce v reklamne namene (za transparente in razsvetljavo izložb) za 50—75%. — Na seji mestnega sveta dne 28. februarja je bilo sklenjeno, da da mestna občina za zgradbo radijske oddajne postaje, ki je za Maribor nujno potrebna, brezplačno potreben prostor pri vodarni pri Teznu, gramoz in pesek; v imenu mestnega sveta bo vodil nadaljnja pogajanja »delovni odbor za zgradbo radijske postaje v Mariboru«; da se porabijo grajski prostori za muzej in za študijsko knjižnico, za potrebe mestnega sveta in za poslovne prostore in skladišča, ko bo ta sklep odobril spomeniški urad v Ljubljani, za kompenzacijo za brezplačne prostore, ki jih bo imela banovina v gradu za svoj arhiv, se zahteva od banovine prispevek za muzej in arhiv.

Ukinitev zasebnih klavnic. Mestni svet je v svoji seji 12. decembra 1935 sklenil obvezno uporabo mestne klavnice za klanje za javno porabo na vsem teritoriju mestne občine celjske.

Pogodba med KDE in mestno občino celjsko, ki je dobivala doslej elektriko iz Fale, je bila v začetku januarja podpisana in je dobavna cena za elektriko mnogo ugodnejša ter bo Celje odslej plačevalo povprečno 53 par na kw uro, dočim je znašala sedanja cena 75 p.

Na seji *celjskega* mestnega sveta 18. januarja je bilo sklenjeno: kupiti posestvo Kvaternikovih za ceno 1.390.000 Din, da se tam uredi mestna ubožnica; kupiti Kullichovo posestvo za garažo mestnih avtobusov ter sezidati delavski azil; odobreni so bili tudi za to potrebni krediti. Sklenili so se koraki, da se tlakuje cesta od Koprivnice do Dečkove ceste.

KRAJEVNI DOGODKI

LJUBLJANA

Reševalna postaja je v letu 1935. napravila 2837 voženj, od teh 790 izven ljubljanskega ozemlja.

Požarov, pri katerih so gasili mestni poklicni gasilci, je bilo l. 1935. 41, med temi 2 velika (pri Koslerju in v Vevčah).

Opazovalna postaja za veter. Sredi decembra 1935. je dobila Ljubljana na stolpu ljubljanskega gradu posebno opazovalno postajo za veter, opremljeno z avtomatom, ki samostojno beleži skozi 24 ur jakost in smer vetra. Tako bomo imeli v nekaj letih lepo zbirko diagramov, ki bodo pojasnjevali vetrovne razmere ljubljanske kotline.

Tujski promet v Ljubljani v l. 1935. Ljubljano je obiskalo l. 1935. 64.577 tujcev s 150.466 nočinami. Od teh jih je bilo 48.533 iz Jugoslavije, 4074 iz Avstrije, 2972 iz Italije, 2937 iz Češkoslovaške, 2373 iz Nemčije, ostali iz drugih držav. Med tujci niso vračunani tisoči udeležencev Evharističnega kongresa, ker ti po večini niso prenočevali v hotelih.

Društva. Ob koncu l. 1935. je bilo v Ljubljani 750 društev, črtanih je bilo 28, na novo prijavljenih pa 43.

Poštno-čkovni promet. Število čkovnih računov pri ljubljanski podružnici je lani naraslo od 6410 na 6736. Prirastek na čkovnih vlogah pa znaša 12,000.000 Din (stanje ček. vlog 196,4 milij. Din).

Ustanovitev poklicne posvetovalnice v Ljubljani je obravnavala 21. jan. sklicana anketa na bankski upravi. Po poročilu inspekt. Presla se je formuliral sledeči predlog: ustanovi se naj poklicna posvetovalnica in posredovalnica le za trgovske in obrtniške vajence s centralo v Ljubljani in ekspozituro v Mariboru. Za finansiranje se naj obrne bankska uprava tudi na mestna načelstva in posamezne korporacije.

Kmetijska poizkusna in kontrolna postaja, ki se je ustanovila l. 1898. in je doslej poslovala v nezadostnih prostorih, se bo, kakor kaže, v letu 1936. na novo uredila. Mestna občina je za zgradbo novega poslopja podarila lepo, 6000 m² veliko parcelo v bližini carinarnice, bankska uprava je postavila v ta namen v proračun 100.000 Din in drž. uprava hoče skozi več let za zgraditev poslopja dati po 200.000 Din.

Narodna galerija je imela 25. januarja občni zbor. O pomenu Narodne galerije je govoril predsednik Windischer. Zanimanje za njo bi bilo treba zanesti v vse sloje našega naroda. Narodna galerija bi morala biti visoko nad trenjem vsakdanjosti trajno v živih dotikih z narodom. Z gmotnimi žrtvami naj bi tisti, ki jim je sreča mila, pokazali umevanje tudi za žive umetnike. Obžalovati je, da so sredstva galerije tako skromna, zlasti ker je nujno potrebna zgradba za umetniške razstave.

Gospodarske konference 26. januarja v Trgovskem domu se je udeležilo ca. 1000 ljudi. Glavni govor je imel Gjuro Janković, zlasti o nameranih javnih delih (železnicah, cestah) in o likvidnosti denarnih zavodov. Zelo tehtni poročili sta podala tudi minister Ulmanski (o položaju lesne industrije) in podguverner Lončević, ki je obljubil izboljšanje kreditne politike narodne banke. Sklenjenih je bilo več resolucij o organizaciji zunanje trgovine, prometnih zvezah in tarifih, o zaščitni carini in razmerju drž. podjetij do zasebnih.